

Ísurin fer við vindinum

Vísindamenn í Japan vilja nú vera við, at tað er ikki bara hitin, sum ger, at ísurin við Norðpólin er minkaður tey seinnu árin. Teirra kanningar vísa, at vindurin hevur nógvar størri ávirkan á ísin, enn fólk geva sær far um. Japonsku vísindamennirnir hava samanborið vindviðurskiptini og ísviðurskiptini kring Norðpólin tey seinastu 30 árin, og úrslitið er týðiligt, siga teir. Tað vísir, at bæði um summarið og um veturin fer nógur ísur við vindinum suður ímillum Grønland og Svalbard og út í Norðuratlantshavið.

Kunnu ikki selja fílabein

ST hevur havnað einari umsókn frá stjórnini í Tanzania, sum vildi sleppa at selja 90 tons fílabeini, sum landið hevur liggjandi á goymslu. Í umsóknini vísti stjórnin á, at filastovnurin í Tanzania er vaksin úr 55.000 filum í 1989 til næstan 137.000 í dag, og at tað tí er neyðugt at taka eitt sindur burtur av stovninum. Tað kann stjórnin gera, men hon sleppur ikki at selja fílabeinið av landinum, sigur ST. Tanzaniska stjórnin hevði væntað at fáa umleið 150 milliónir krónur fyri fílabeinið, skrivur AP.

Bíligar tryggingar og bíligar ferðir til limir í fakfeløgum

Arbeitt verður nú við at gera eina skipan, sum gevur fakfelagslimunum í Samtaki avsláttur, tá ið tey keypa vørur og tænastur av ymsum slagi og fyrsta avtalan eru longu fingin í hús

FØROYA
ARBEIÐARAFELAG

Áki Bertholdsen
aki@sosialurin.fo

- Tað skal loysa seg at vera limur í einum fakfelag.

Tað hevur leingi verið herrópið hjá Føroya Arbeidarafelagi, eins og hjá nógvum øðrum fakfeløgum.

Men á aðalfundinum í Føroya Arbeidarafelag um vikuskiftið, fingi hesi herópin ein nýggjan týðning.

Tí umframt fyrimunirnir av sáttmála um minstuløn, tryggingum av ymsum slagi, eftirlønarskipanum

og øðrum sosialum skipanum, skulu limirnir í Samtaki nú eisini hava ítakligar figgiarligar fyrimunir av limaskapinum.

Samtak er ein felagskapur, sum Føroya Arbeidarafelag, Havnar Arbeidsmannafelag og Fiskimannafelagið hava stovnað

og sum bæði arbeidarafeløgini í Klaksvík, nú eisini eru komin upp í.

Sostatt eru nú útvið 8000 limir í Samtaki.

Teir útvið 8000 limirnir í Samtaki fáa nú avsláttur tá ið teir keypa frá handlum og øðrum tænastuveitarum. Eitt nú fáa teir bíligar tryggingar, bíligar ferðir við Norrunu og ætlanir eisini at útvega teimum bíligar teldur

Avsláttur frá handli- um og fyrirkøsum

Og á aðalfundinum í Føroya Arbeidarafelag fortaldi samskiparin í Samtaki, Sonja Jógvansdóttir, at nú verður arbeitt at gera avtalar við fyrirkøsum og handlar av ymsum slagi um at geva limunum í Samtaki avsláttur, tá ið teir keypa.

Í hesum sambandi verður arbeitt við at útvega øllum limunum eitt Samtak kort til limirnar í Samtaki og sum gevur rætt til avsláttur. Fyrsta avtalan er komin í

hús og hon er við tryggingarfelagið Trygd, har limirnir í Samtaki nú fáa 15% í avsláttir av teimum privatu tryggingum, teir hava í Trygd.

Arbeitt verður eisini at útvega limunum góð tilboð upp á teldur og góð tilboð upp á at ferðast og somuleiðis verður arbeitt við at fá avtalar við handlar og tænastuveitarar av øllum handa slagi.

Samráðst verður eisini við Smyril Line um eina avsláttarskipan upp á bólkaferðir, tá ið limir í Samtaki ætla sær at ferðast.

Í sama viðfangi verður somuleiðis samráðst við Smyril Line um eitt gott tilboð upp á eina Samtak ferð, sum skal vera einaferð um ári, har tað ber til at halda skeið ella skipa fyri øðrum tiltøkum umborð.

Hetta tiltakið hjá Samtaki fekk sera góða undirtøku frá fundarfólkinum.

Fólk við menningartarni økja trivnaðin á arbeiðsplássum

TÍÐINDASKRIV

Javni

Royndir hjá svenskum fyrirkøsum vísa, at trivnaðurin hækkar og sjúkradagarnir fækkast á arbeiðsplássum, har fólk við menningartarni eru í starvi. Tað segði svenski eldra- og heilsu- málaráðharrin, Maria Larsson, tá hon setti eina norðurlandska ráðstevnu um ST sáttmálan um rættindi einstaklinga við breki, sum varð hildin í Stokkhólmi seinasta vikuskifti

Maria Larsson eldra- og heilsu- málaráðharrin í Svøríki greiddi millum annað frá góðu royndunum hjá fleiri svenskum fyrirkøsum, sum hava fólk við menningartarni í starvi.

Eitt nú, setti stóra svenska matvøru handilsketan ICA

sær fyrri nøkrum árum síðani fyrri at seta fólk við menningartarni í starv. Tað byrjaði við, at Kenneth Berntson, stjórnin fyrri hesi stóru handilsketu, var í einum sjónleikahúsi og sá fólk við menningartarni framføra. Hann var so hugtikin av framførlum teirra og fór at hugsa um í hvønn mun hesi fólkini kundu verið við til at ríka fyrirkøsum hansara. Síðani fór hann miðvíst í holt við at seta fólk við menningartarni í starv í fyrirkøsum. Byrjað varð eitt nú við reklamu- atøkum, har menningartarnað tóku lut. Nú hava tey 50 fólk við menningartarni í starvi – og málið hjá teimum er at koma heilt upp á 500 – 1000 starvsfólk við menningartarni. ICA

handilsketan er ein av størstu smásøluvirkum í Skandi-

navia við umleið 2200 handlum í Svøríki, Noregi og baltisku londunum.

Aðrar fyrirkøsum í Svøríki hava eisini við góðum úrsliti tikið fólk við menningartarni í starv, eitt nú MAX Hamburger Restaurant. Eisini ein modell- skrivstova í Stokkhólmi hevur sett sær fyrri at nýta fólk við menningartarni modell. Modellini hjá teimum hava øll eitthvørt menningartarn.

Royndirnar eru, at trivnaðurin batnar og sjúkradagarnir fækkast á arbeiðsplássum, har fólk við menningartarni eru í starvi.

Eftir grein 27 í ST – sáttmálanum um rættindi einstaklinga, sum bera brek, eiga menningartarnað at hava møguleika at arbeiða á jøvnum fœti við onnur;

tað fevnir eisini um rættin at vinna til lívsins upphald. Limalondini skulu verja og virka fyrri, at rætturin til arbeiði verður framdur, við at taka hóskaði stig, eisini gjøgnum lóggávu, til millum annað, at:

a. banna mismun vegna brek í sambandi við øll mál, sum viðvíkja arbeiði, eisini treytir í sambandi við at útvega fólk, starvssetan og arbeiði, framhald í arbeiði, framflyting í arbeiði og trygg og heilsugóð arbeiðsviðurskipti.

b. verja rættin hjá fólk, sum bera brek, til - á jøvnum fœti við onnur – rættvís og gagnlig arbeiðsviðurskipti, harímillum javnbjóðis møguleikar og somu lön fyrri arbeiði við sama virði, trygg og heilsugóð arbeiðsviðurskipti,

harímillum verju fyrri happing og uppreisn fyrri vanbyti.

c. tryggja, at fólk, ið bera brek, eru før fyrri at gagnnýta síni arbeiðs- og fakfelagsrættindi á jøvnum fœti við onnur.

d. geva fólk, sum bera brek, møguleika at hava veruliga atgongd til almenning, tøkniliga og vinnuliga lærlingautbúgving, starvsvenjingartilboð og vinnu- og framhalds- útbúgving.

e. virka fyrri starvs- møguleikum og framflyting í arbeiði fyrri fólk, ið bera brek, á arbeiðsmarknaðinum og hjálpa teimum at finna, útvega sær, halda fast um og venda aftur til arbeiði.

f. virka fyrri møguleikum til sjálfstøðugt vinnu- virksema, ígongdsetaravirk-

semi, at menna samvinnu- feløg og at fara undir egið virki.

g. seta fólk, ið bera brek, í alment starv.

h. virka fyrri, at fólk, ið bera brek, verða sett í starv í privatum virkjum gjøgnum hóskaði politiskar ætlanir og tiltøk, sum kunnu vera skipaður fyrimunur, tileggjan og onnur tiltøk.

i. tryggja, at hampuligar umstøður verða veittar fólk, ið bera brek, á arbeiðsplássinum.

j. virka fyrri, at fólk, ið bera brek, fáa royndir á tí opna arbeiðsmarknaðinum.

k. virka fyrri, at fólk, ið berabrek, fáa endurmenning í síni vinnu ella yrki, fáa varðveitt sítt arbeiði og fáa skeið til tess at kunna sleppa aftur í arbeiði.